

LA SCOPERTA DEL DANUBIO

A DUNA FÖLFEDEZÉSE

«Finalmente l'opera vede la luce...» sospira orgoglioso Luigi Ferdinando Marsigli nel 1726, in occasione della pubblicazione del suo famoso trattato sul Danubio, il *Danubius Pannonico-Mysicus*. Allo stesso modo sospiriamo noi adesso, nel vedere pubblicata *La scoperta del Danubio*. Abbiamo dovuto attendere quasi cento anni, benché in occasione della prima edizione il contratto con i librai olandesi ne avesse interdetto una nuova pubblicazione solo per cento anni. I cento anni sono diventati trecento e siamo ancora al primo volume.

La scoperta del Danubio contiene la copia del primo volume dell'opera di Marsigli in latino e la sua traduzione in ungherese, accompagnata da un saggio in ungherese e in inglese.

Perché porta proprio il titolo di Scoperta del Danubio?

Lo stesso Marsigli fa sapere, con un certo orgoglio, che è stato lui a far emergere dalla barbara ignoranza dell'occupazione turca, per il bene della conoscenza, questo mondo nascosto e lontano, questa terra ignota. Il titolo si addice all'opera anche per il saggio introduttivo che spiega al lettore i segreti, finora sconosciuti, della genesi dell'opera. Con l'ausilio di illustrazioni e didascalie offre inoltre una sintesi del contenuto e delle qualità dei volumi II-VI; il suo proposito è avvicinare al pubblico un'opera difficilmente accessibile per la rarità intrinseca e per la lingua latina.

Dal punto di vista strutturale si compone rispettivamente delle seguenti parti:

- La scoperta del Danubio - saggio in lingua ungherese;
- Discovery of the Danube - stesso saggio in lingua inglese;
- Danubius Pannonico-Mysicus, copia del volume I - in latino;

„Végre napvilágot lát a mű...” – sóhajt fel boldogan Luigi Ferdinando Marsigli 1726-ban, a *Dunáról írt híres művének*, a „*Danubius Pannonico-Mysicus*”-nak megjelenése alkalmával.

Hasonlóképpen sóhajthatunk fel mi is most, amikor „*A Duna fölfedezése*” megjelenik. Csaknem háromszáz évet kellett rá várni, jöllehet az első kiadásnál a holland könyvkereskedővel kötött szerződés csak száz évre tiltotta az újra megjelenését. A szözből háromszáz lett, és még mindig csak az első kötetnél tartunk!

„*A Duna fölfedezése*”, Marsigli latin nyelvben írt műve I. kötetének hasonmását és annak magyar fordítását tartalmazza egy magyar és angol nyelvű tanulmány kíséretében.

Miért éppen *A Duna fölfedezése* címet kapta a könyv?

Marsigli maga hirdeti nem kevés büszkeséggel, hogy ezt a török megszállás miatt a tudomány számára „távoli, rejtett világot”, „terra incognitát” „barbár ismeretlenségéből” ő emelte ki!

Illik a kötetre a cím abból a szempontból is, hogy a bevezető tanulmány a mű keletkezésének eddig rejtett tükáiba vezeti be az olvasót.

Nem utolsó sorban pedig képi és szöveges illusztrációk segítségével átekintést ad a Marsigli-mű II-VI. kötetek tartalmáról, értékeiről. Tehát ezt, a ritkasága és latin nyelvzete miatt nehezen hozzáférhető művet szeretné sokak számára fölfedezni. Szerkezetiileg következőképpen épül fel:

- *A Duna fölfedezése* - tanulmány magyar nyelvben,
- *Discovery of the Danube* - ugyanaz angol nyelvben,
- *A Danubius Pannonico-Mysicus I. kötetének hasonmása* - latinul,
- *A Duna pannoniai és szerbiai szakasza* - az I. kötet fordítása - magyarul.

